

Samaritanka

Kad je Samarijanka otkrila da se suočava s prorokom, željela je znati o duhovnim pitanjima: bogoslužju, a svoje lične potrebe ostavila je u drugom planu.

Samaritanka

„Žena mu reče: Gospode, vidim da si prorok! “ (Ivan 4:19)

Uvod

Evandelist Ivan zabilježio je da je sve što je napisao trebalo da navede njegove čitatelje da vjeruju da je Isus Krist, Sin Boga živoga i da u vjeri ima života u izobilju

„Međutim, ovi su napisani da biste mogli vjerovati da je Isus Krist, Sin Božji i da, vjerujući, imate život u njegovo ime “ (Ivan 20:31).

Konkretno, postoje elementi u priči o Samarijanki koji pokazuju da je Hristos Sin živoga Boga, Sin Davidov obećan u Svetom pismu.

Evandelist Jovan je zabilježio da je Isus, kada je otkrio da su farizeji čuli da je činio mnoga čudesa i da je krstio daleko više od Ivana Krstitelja, napustio Judeju i otišao u Galileju (Ivan 4: 2-3), a to je moralo proći preko Samarije (Luka 17:11).

Isus je otišao u grad u Samariji zvan Sihar, na čijem je području bilo imanje koje je Jakov dao svom sinu Josipu (Ivan 4: 5). Jakov je na mjestu gdje je Isus otišao u Sihar probušio bunar.

Evandelist ističe Isusovu humanost opisujući njegov umor, glad i žeđ. Kad spominjemo da su njegovi učenici išli kupiti hranu, čini nam da shvatimo da Isus treba jesti, da je sjeo jer je bio umoran i, kad je pitala Samarićanku za vodu, implicira se da je bio žedan.

Iako fokus pristupa evandelističara nije bio pokazati da je Gospod Isus bio žedan vode, jer je postala očita njegova potreba da ženama navijesti dobru vijest o kraljevstvu, jasno je da je Isus došao u tijelu (1Jo 4 : 2-3 i 2. Jovan 1: 7).

Isus je sjedio kraj Jakovljevog zdenca, blizu šestog sata (u podne) (Ivan 4: 6, 8), kada je žena Samarijanka stigla na izvor da crpi vodu (imenovanje nekoga imenom grada bilo je nečasno, jer je to pokazalo da takav pojedinac nije pripadao zajednici Izrael), a Učitelj mu se obratio rekavši:

– Daj mi piće (Jovan 4: 7).

Gospodinov odnos prema Samarijaninu (traženje vode) otkrio je ono što plemeniti muškarci i žene imaju najplemenitije: razum, rasuđivanje (Job 32: 8).

Žena je sigurno postavila pitanje na osnovu niza predznanja. Nije formulirala najsjajniju misao čovječanstva, ali je pokrenula važno pitanje za tu ženu i njen narod:

– Kako, kao Jevrejin, tražite da pijem od mene, da sam Samarićanka? (Jovan 4: 9).

Jevreji su diskriminirali Samarijane, ali Isus, iako je bio Židov, nije dao važnost ovom pitanju, ali je žena u to vrijeme vrlo dobro služila njegovoj svrsi.

U pitanju žena naglašava da je bila žena i istovremeno Samaritanka, odnosno da je postojala dvostruka prepreka tom muškarcu koji bi, očigledno, trebao biti više ljubomoran Židov svoje religioznosti.

Mnogo se pitanja pojavilo u glavi Samarijanca, jer je Isus

ignorirao prakse i pravila koja se odnose na židovstvo kada je tražio vodu. – Zar nije shvatio da sam žena i Samarićanka? Hoće li piti vodu koju mu dam bez straha da će se kontaminirati?

Božji dar

Nakon što je probudio razmišljanje Samarijanaca, Isus dalje potiče ženino zanimanje:

– Ako znate dar Božji i ko je taj koji vam kaže: Dajte mi piće, zamolili biste ga, a on bi vam dao žive vode.

Žena Samaritanka nije odmah postigla izvrsnost Hristovih riječi, jer nije imala iskustva u istini

„Ali solidna opskrba je za savršene koji, zbog običaja, svoja osjetila koriste kako bi raspoznali i dobro i zlo“ (Heb 5:14).

Da je Samaritanka vježbala, ne bi zapravo postavila pitanje:

– Gospode, nemaš šta da poneseš sa sobom, a zdenac je dubok; gdje onda imate živu vodu?

Iz argumenta možete vidjeti da se Samarijanka usredotočuje na nemogućnost dolaska do vode bez potrebnih sredstava, međutim, nije osporavala ono što je Isus rekao o tome da ima živu vodu.

Ne uzimajući u obzir Isusov početni argument o Božjem daru, analizirala je:

– Jeste li veći od našeg oca Jakova, koji nam je dao bunar, pijući se iz njega, svoje djece i svoje stoke?

Nudeći alternativu vodi koja nije voda na Jakovljevom zdencu, Samarićaninu se učinilo da je taj nepoznati Jevrej u najmanju ruku bio drski, jer se stavio u položaj superiorniji od

Jakova, koji je bunar ostavio u naslijeđe svojoj djeci i, što je u to vrijeme pružalo potrebu za mnogim Samarijancima.

Sledeća pitanja su trebala odgovore:

– Ne morate crpsti vodu, a bunar je dubok! Gdje imate živu vodu?

Ali Isus je radio na tome da “sluh” te žene probudi Božja riječ, jer je njegov prijedlog dao do znanja da je on u stvari bio superiorniji od samog oca Jakova.

U tom je trenutku Samarićanin imao nedostatak znanja, jer da je znala ko je Isus, istovremeno bi znala i dar Božji, jer je Hristos dar Božji.

Kad bi znala ko pita:

– Daj mi piće, Znao bih da je veći od oca Jakova, znao bih da je Hristos obećani potomak Abrahamu u kojem će biti blagoslovljene sve zemaljske porodice (Post 28:14).

Kad bi znala ko je Krist, vidjela bi da će kroz vodu koju Krist nudi, zapravo i po zakonu postati jedno od Abrahamove djece. Da je poznavala Hrista, vidjela bi da djeca po tijelu nisu djeca Abrahamova, već djeca Vjere, potomci posljednjeg Adama (Hrista) koji se očitovao svijetu (Gal 3,26 -29; Rim. 9: 8).

Da je poznavala Hrista, vidjela bi da, iako je bila dio posljednjeg, mogla bi biti i dio prvog, jer je putem Potomka moguće da svi narodi budu blagoslovljeni kao vjernik Abraham (Mt 19,30).

Kad bi znala Onoga koji je tražio piće i koji mu nudi živu vodu, vidjela bi da je On dar Božji, jer je Krist taj koji svijetu daje život (Ivan 1,4). Vidjela bi da je On vrhovni svećenik prema naredbi Melkisedeka, po kojem svi ljudi, bilo kojeg plemena ili jezika, mogu prinostiti darove i biti prihvaćeni od Boga.

“Popeli ste se na visine, zarobili zarobljeništvo, primili ste darove za ljude, pa čak i za pobunjenike, da bi Gospod Bog mogao prebivati □□među njima” (Ps 68,18).

Bog je svjedočio o prinosu (darovima) koje je Abel ponudio zbog njega koji će se popeti visoko i odvesti u zarobljeništvo, prvosveštenika sačinjenog od Boga bez početka i (vječnog) kraja dana (Heb 7: 3), koji je prinosiso sebe za sebe kao jagnje neokaljano pred Bogom i samo po njemu Bog prihvaća ljude (Heb 7:25).

Dnevne potreštine

Žensko pitanje:

- Jesi li veći od našeg oca Jakova? je bio primjeren, međutim, još uvijek mu nije dopuštao da identificira ko je taj čovjek koji je tražio vodu s izvora Jakova i, istovremeno, nudio živu vodu
- „Ko pije ovu vodu, ožedniće ponovo; Ali ko pije vodu koju mu dajem, nikada neće ožednjeti, jer će voda koju mu dam postati izvor vode u njemu koji skače u život vječni “ (Ivan 4:14).

Iznenadujuće je da je Samarijanka, koja je imala detaljnu misao kad je shvatila da Isus nagovještava da je ona veća od oca Jakova, prihvatila njegov prijedlog, da on ima vodu koja će ga spriječiti da ožedni, unatoč tome što od vas traži vodu Jakovljev zdenac.

Isusov prijedlog bio je jasan:

- ‘Ko god pije vodu koju mu dam, nikada neće ožednjeti’, i za šta je želio vodu ako ima vrhunsku vodu?

Ženu je zanimala Isusova ponuda, ali njeno razumijevanje je

bilo zamagljeno.

Šta je navelo ženu da želi vodu koju joj je Isus ponudio, iako je Učitelj bio žedan?

Odgovor se nalazi u Samarićaninu:

– Gospode, daj mi ove vode, da ne bih ponovo ožednio, i ne dolazim ovamo da je crpim.

U današnje vrijeme gotovo je nezamisliv posao koji je ta žena morala nabaviti za malo vode. Bio je šesti sat kada je žena otišla po vodu kako bi zadovoljila svoje osnovne potrebe.

Iako se u naše doba ono što mnogi pod osnovnim, esencijalnim razumiju razlikuje od onoga što je toj ženi bilo potrebno, moguće je izmjeriti koliko ono što muškarac razumije kao esencijalno blatno rasuđivanje. Ako ono što je bitno ugrožava razumijevanje onoga što se predlaže u evanđelju, što je sa stvarima ovog života?

Muškarac koji Samarijanka nije poznavala tražio je vodu, a sada je ponudio vodu s nezamislivim svojstvima: utažio bi žeđ tako da više neće morati piti vodu.

Kad je žena pokazala interes za 'živu vodu', Isus je rekao:

– Idi, nazovi svog muža i dođi ovamo. Žena je odgovorila:

– Nemam muža. Isus je odgovorio:

– Dobro ste rekli: nemam muža; Jer ste imali pet muževa, a ovo što sada imate nije vaš muž; ovo ste rekli s istinom.

Imajte na umu da Isus nije donio vrijednosni sud o stanju žene, jer je i sam rekao da nikoga ne sudi po tijelu, jer nije došao da sudi svijetu, već da spasi (Ivan 8:15 ; Ivan 12:47).

U ovom trenutku žena je prepoznala Isusa kao proroka:

– Gospode, vidim da si prorok! Zanimljivo je da je

Samarijanka istovremeno prepoznala tog Jevreja kao proroka i, istovremeno, iznenađujuće, postavila sljedeće pitanje:

– Naši su očevi klanjali na ovoj planini, a vi kažete da je Jerusalim mjesto za obožavanje.

Kad je Samarijanka otkrila da je Hristos prorok, ostavila je po strani svoje osnovne potrebe i počela se raspitivati o mjestu štovanja.

Kao Samaritanka, ona je vrlo dobro znala priču koja je dovela do toga da Jevreji nisu komunicirali sa Samaritancima. Ezrina knjiga sadrži jedan od nesporazuma koji su postojali između Židova i Samarijana jer Židovi nisu dopustili Samarićanima da pomognu u izgradnji drugog hrama po Kirinom nalogu (Ed 4: 1-24), a pobuna je započela jer je kralj Asirija je u gradove Samarije instalirala ljude iz Babilona koji su došli naseljavati tu regiju, zamjenjujući izraelski narod koji je prethodno odveden u zarobljeništvo i koji je usvojio jevrejsku religiju (2Ki 17:24 comp. Ed 4: 2 i 9-10).

Pitanje o mjestu (bogoslužjenja) era milenija i, prije proroka, njegovih svakodnevnih svađa više nisu važni, jer je prilika bila jedinstvena: otkriti mjesto bogoslužjenja i kako se klanja.

Je li znatiželjno znati kakva bi bila reakcija u naše dane kad bi kršćanin otkrio da je bio prije proroka? Koja bi bila pitanja za nekoga ko se predstavio kao prorok?

Pretpostavljam da bi današnji kršćani našli proroka, a pitanja bi bila: – Kada ću kupiti svoju kuću? Kada ću dobiti svoj automobil? Kada se udajem? Za koga ću se udati? Hoće li moje dijete biti muško ili žensko? Kada ću otplatiti dugove? Hoću li se obogatiti? Itd.

Ali kad je Samarićanka otkrila da je bila prije proroka, htjela je znati o duhovnim pitanjima, ostavljajući svoje zemaljske potrebe u drugom planu. Nije bilo važno znati hoće

li imati muža ili će prestati pješačiti do Jakovljevog zdenca kako bi crpila vodu. Pitanje bogomolje odvijalo se generacijama i to je bila prilika koju se nije moglo propustiti.

Uz izjavu:

– Vidim da si prorok! možemo smatrati da je žena shvatila šta se stvarno događa.

Za razliku od ostalih Jevreja koji su bili fiksirani na svoju religioznost, legalizam i ritualnost, izraelski proroci nisu bili Jevreji vezani za takve veze.

Bilo je to kao da kažem: – Ah, sad razumijem! Vi ste poput Ilije i Elizeja, proroka koji se nisu molili drugim narodima, jer su obojica odlazili u druge narode i čak ulazili u dom siročadi, udovica itd. Samo kao prorok da komunicira sa Samarićankom, budući da je Ilija otišao u dom udovice koja je živjela u Sarepti, u zemljama Sidona, i zamolio ga da pije vode:

„Donesite mi, pitam vas, malo vode da popijem u vazi “ (1Kr 17:10).

Elizej je pak iskoristio ono što mu je ponudila bogata žena koja je živjela u gradu Sunem, koja je slično ime dobila po imenu grada kao što je bio slučaj sa Samarijankom (2. Kraljevima 4: 8).

Izuzetno je važno analizirati Nikodemovu povijest u usporedbi s istinom Samarijanke, jer je pred Bogom čovjek sa svim moralnim i intelektualnim svojstvima, kao što je bio slučaj s Nikodemom, jednak nekome bez ikakvih zasluga, kao što je bio slučaj sa Samarićaninom žena.

Izvesnost Samaritanke

Uprkos svakodnevnoj potrebi za vodom, što je ukazivalo na skromno stanje žene, jer nije imala roba, imala je nadu. Iako nije pripadala izraelskoj zajednici, bila je sigurna:

– Znam da dolazi Mesija (koji se zove Hristos); kad dođe, sve će nam objaviti.

Odakle takva sigurnost? E sad, takvo uvjerenje dolazi iz Svetog pisma. Njeno je samopouzdanje bilo čvrsto, jer nije očekivala da će imati privatni bunar ili svog muža. Sveto pismo nije obećavalo finansijsko ili porodično poboljšanje, ali je ukazivalo na to da će doći Krist, posrednik između Boga i ljudi i da će ljudima obznaniti sve što se odnosi na kraljevstvo Božje.

S obzirom na ženino povjerenje u Sveto pismo, Isus se otkriva:

– Jesam, razgovaram s vama! Zašto se Isus otkrio toj ženi, ako u drugim biblijskim odlomcima upućuje svoje učenike da nikome ne otkrivaju da je on Hristos? (Mt 16,20) Jer istinsko priznanje je ono što proizlazi iz svedočenja koje Sveto Pismo daje o Hristu (Jovan 5:32 i 39), a ne iz čudesnih znakova (Jovan 1:50; Jovan 6:30).

U tom trenutku učenici su stigli i bili zbunjeni što Hristos razgovara sa ženom

„I u to dođoše njegovi učenici i začudiše se što razgovara sa ženom; pa mu niko nije rekao: Kakva pitanja? ili: Zašto razgovaraš s njom? “ (st. 27).

Žena Samaritanka napustila je svoju namjeru i otrčala u grad i pozvala muškarce da istraže je li Židov na izvoru Jakova bio Krist

„Tako je žena ostavila svoju teglu, otišla u grad i rekla tim muškarcima: ‘Dođite, vidite čovjeka koji mi je rekao

sve što sam učinio. Zar ovo nije Hristos? ” (Str. 28 i 29)

Kako je žena u to vrijeme bila građanin drugog reda, nije nametala svoje uvjerenje, već je molila muškarce da odu Isusu i analiziraju njegove riječi. Građani su otišli i otišli Hristu

„Tako su napustili grad i otišli k njemu“ (stih 30).

Opet su postale očigledne oznake pravog proroka:

“I uvrijediše se zbog njega. Ali Isus im reče: “Nema proroka bez časti, osim u svojoj zemlji i u svom domu” (Mt 13,57). Među strancima Isus je bio počašćen kao prorok, različit od svoje domovine i doma (Mt 13,54).

Učenici su preklinjali Učitelja:

– Rabí, jedi. Isus im je odgovorio:

– Moram jesti hranu koju ne znate.

Njihova koncepcija i dalje je bila usredotočena na ljudske potrebe. Tada im je Isus izjavio da je ‘gladan’ vršiti volju svog Oca i vršiti njegovo djelo. Kakav bi to posao bio? Odgovor je u Jovanu 6, stih 29:

– „Ovo je Božje djelo: vjerujte u onoga koga je poslao“.

Dok su njegovi učenici znali čitati vremena kada je ovaj svijet zasađen i ubran (Ivan 4:34), Isus je ‘vidio’ bijela polja za Očevu žetvu. Od tog trenutka kada se Hristos ženidbama već očitovao primajući platu u svijetu, a žetva za vječni život već je započela, a i sijač i žetelac obradovali su se obavljenom djelu (r. 36).

Isus citira izreku:

– „Jedan je sijač, a drugi žetelac“ (v. 37) i upozorava svoje učenike da im je naloženo da žanju na poljima koja nisu radila (v. 38). Koja su to polja? Polja koja je Isus

smatrao spremnima za žetvu bili su neznabošci. Nikad nisu radili među neznabošcima, sada im je bilo naloženo da rade među neznabošcima, kao što su to drugi već činili, tj. Neki proroci poput Ilije i Elizeja otišli su kod neznabožaca nagovještavajući misiju koju su trebali izvršiti (v. 38).

Zbog svjedočenja žene koja je rekla:

– Rekao mi je sve što sam učinio, mnogi Samarićani su vjerovali u Hrista. Kako? Jer je rekla:

– Rekao mi je sve što sam učinio, Isus je otišao do (Samarićana) i ostao s njima dva dana, a oni su vjerovali u njega zbog njegova riječi (Ivan 4:41).

Nisu vjerovali u Hrista samo svjedočenjem žene, nego su vjerovali jer su, čuvši da im je Hristos objavio nebesko kraljevstvo, vjerovali da je On zaista Spasitelj svijeta (Ivan 4:42).

Distorzije

Iako je svrha Svetog pisma i Hrista bila da ljudi vjeruju da je On Spasitelj svijeta, Jaganjac Božji koji uklanja grijeh svijeta itd., U naše doba postoje različite vrste evanđelja koja ne promiču pravo Božje djelo, to jest: da ljudi vjeruju u Hrista kao Božjeg izaslanika.

Njihova nada nije u svijet koji dolazi, u koji će Krist doći i povesti one koji vjeruju sa sobom (Ivan 14: 1-4), već će se usredotočiti na stvari i želje ovog svijeta.

Mnogi lažni učitelji skreću pažnju neopreznih ukazujući na njihove svakodnevne potrebe. Jer? Jer potrebe muškaraca zamagljuje rasuđivanje i ne dopuštaju im da analiziraju bitna logička pitanja. Govor lažnih učitelja uvijek ukazuje na potrebe svakodnevnog života kako bi zbunili neoprezne, jer su

njihovi govori uzaludni.

Postoje oni koji će se okružiti učiteljima u skladu sa svojim interesima i koji se okreću basnama (2. Tim. 4: 4). Drugi smatraju da je Hristos izvor zarade i kooptiraju one koji se žele obogatiti (1. Tim. 6: 5-9).

Ali postoje i oni koji imaju izgled bogobožnosti, što je samo druga religija, jer je njihova poruka usmjerena na siročad i udovice, koji se bore za stvar siromašnih i kojima su potrebna materijalna dobra, ali oni negiraju djelotvornost evanđelja ., jer su u suprotnosti s osnovnim istinama kao što su buduće uskrsnuće iz mrtvih i Isusov povratak (2. Tim 2:18 i 3: 5;)

„Zašto, koja je naša nada ili radost ili kruna slave? Zar i vi niste pred našim Gospodom Isusom Hristom pri njegovom dolasku? “ (1.Th 2:19)